

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 30205 2500 GE Den Haag

Stichting Taal naar Keuze
Dr. C.J. Helsloot
Kazernestraat 29
1018 CC AMSTERDAM

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

www.duo.nl/zakelijk/oneens-met-duo

Contactpersoon
mr. M.C. Kempen

T 06 55393597
E marjon.kempen@duo.nl

Onze referentie
BC2300292/2

Uw referentie
20230711/1/EF/9WECHYHS

Zaaknummer
BC2300292

Datum **31 OKT. 2023**
Betreft Beslissing op bezwaar

Geacht bestuur,

Op 11 juli 2023 hebt u namens de Stichting Taal naar keuze (hierna: de Stichting) een bezwaarschrift ingediend. Het bezwaarschrift is gericht tegen het besluit van 29 juni 2023, met kenmerk 39115052. In dit besluit is uw subsidieaanvraag 'Thuistaal verzilveren' van 24 mei 2023 in het kader van de Wet overige OCW-subsidies (hierna: WoOs) afgewezen.

Op 8 augustus 2023 hebt u uw bezwaren mondeling toegelicht. Tijdens de hoorzitting waren aanwezig mevrouw Dr. C.J. Helsloot, directeur van de Stichting, en mevrouw I.A.E. Koning, secretaris van de Stichting. U bent gehoord door de heer mr. J. Arkensteijn en mevrouw mr. M.C. Kempen.

Met deze brief wordt op uw bezwaar beslist.

Besluit

Ik zie aanleiding om een gebrek in de besluitmotivering te herstellen in die zin dat het om de subsidieaanvraag 'Thuistaal verzilveren' gaat. Voor het overige verklaar ik uw bezwaarschrift ongegrond, omdat ik op goede gronden heb besloten uw subsidieaanvraag af te wijzen.

Voor de onderbouwing van dit besluit verwijs ik u naar de onderstaande overwegingen.

Bezwaargronden

In uw bezwaarschrift en tijdens de hoorzitting hebt u – kort samengevat – de volgende bezwaargronden naar voren gebracht.

U maakt allereerst bezwaar tegen de afwijzingsgrond. In het bestreden besluit staat vermeld dat het een subsidieaanvraag taalproject voor kinderen in Amsterdam betreft. Dit is volgens u niet het geval. Hierdoor lijkt het alsof er een andere aanvraag is beoordeeld dan degene die u hebt ingediend.

Daarnaast legt u uit dat uw subsidieaanvraag het neerzetten van een landelijke structuur betreft, om leerlingen in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs (hierna: vo) eindexamen te laten doen in verschillende thuistalen anders gezegd 'kleine moderne (vreemde) talen' zoals Arabisch, Chinees, Italiaans, Russisch, Spaans of Turks. U geeft aan dat veel scholen deze talen aan zouden willen bieden maar dit, wegens financiële en logistieke omstandigheden, niet kunnen. De Stichting helpt de logistieke obstakels voor de scholen te verkleinen en soms zelfs weg te nemen.

Na de pilot 'Taal naar Keuze' in 2017 tot 2019 in Amsterdam, met een onderbreking van twee jaar door de corona-epidemie, organiseert de Stichting nu sinds januari 2022 onderwijs en eindexamens in bovengenoemde talen voor leerlingen met een gevorderde kennis hierin. Scholen staan open voor dit aanbod. Inmiddels hebben 12 vo-scholen, verspreid over het land, taallessen afgenomen voor leerlingen in onderbouw en bovenbouw. Leerlingen met een andere thuistaal dan, of naast Nederlands, mogen steeds vaker deze taal als examenvak verzilveren.

Lang niet alle leerlingen in Nederland kunnen hun eigen taal, of de vreemde taal van hun keuze, op school leren en als examenvak opnemen. De Nederlandse onderwijswet biedt weliswaar veel mogelijkheden hiertoe. Artikel 29 van de Universele Rechten van het Kind bepleit het en de Europese Unie stelt dat leerlingen minimaal twee andere talen leren naast de moedertaal. Maar het aanbod in moedertalen is er lang niet op alle scholen. Een onderwijssysteem dat gebaseerd is op jaarlagen naar leeftijd en algemeen leerniveau laat volgens u een toename van 5-7-10 talen per school niet toe. Het rooster kan dit niet aan. Een hybride aanbod, bovenschools georganiseerd, met onderwijs op school en op afstand, hetgeen uw Stichting organiseert, biedt deze ruimte wel.

Het aanbieden van deze talen in het vo past volgens u in de brede wens om de slagingskansen van leerlingen te vergroten, de aanwezige kennis te waarderen en de sociale inclusie te bevorderen. U verwijst daarbij naar het verslag van de bijeenkomst bij de 'Gelijke Kansen Alliantie' en het artikel van de 'GKA' die u als bijlage aan uw bezwaarschrift hebt toegevoegd. U legt uit dat meertaligheid toeneemt in onze maatschappij. U als taalwetenschapper weet dat het versterken van de kennis van de nationale taal, i.c. het Nederlands, gebaat is bij inzet van het hele talenrepertoire van de leerling in het leerproces.

U legt uit dat erkenning van de andere taal/talen positief bijdraagt aan het identiteitsgevoel van de leerlingen. Het slagingspercentage van 94% met een 7,5 gemiddeld, hetgeen de Stichting heeft weten te bewerkstelligen in het afgelopen schooljaar, met 49 leerlingen afkomstig van 8 scholen in 5 talen, verdient volgens u een kans tot uitbreiding. U vraag hier steun bij. Het gaat volgens u om een relatief klein bedrag maar met een immense meerwaarde.

Tijdens de hoorzitting hebt u uitgelegd dat het om hybride onderwijs gaat. Binnen een school kunnen leerlingen uit verschillende klassen, bijvoorbeeld uit de hele onderbouw, bij elkaar in een taalklas Chinees zitten. Tussen nabijgelegen scholen, of scholen binnen één bestuur, kunnen leerlingen bij elkaar op school komen voor bijvoorbeeld een taalklas Turks. Maar door de corona-epidemie kunnen leerlingen ook online begeleid worden, of zij nu tot dezelfde school/koepel behoren, of afkomstig zijn uit het hele land. De docenten verzorgen het onderwijs op deze manier op verschillende scholen, binnen een stad of regio, en kunnen vanuit huis of in een andere omgeving het onderwijs aansturen. U legt uit dat de Stichting inmiddels een groot netwerk heeft opgebouwd en veel taaldocenten beschikbaar heeft die de taalklassen kunnen verzorgen.

De aanvraag betreft een tegemoetkoming in de kosten aan de scholen maar ook een startbedrag aan de Stichting. Tijdens de hoorzitting hebt u uitgelegd dat, om de Stichting meer slagkracht te geven en zo meer en meer leerlingen dit talenonderwijs aan te kunnen reiken, de Stichting een 3 jaar lopende subsidie aanvraagt. Om op deze manier de inhoud van het project verder te kunnen ontwikkelen en ervoor te zorgen dat de onderwijskosten minder zwaar drukken op het budget van de scholen zelf. Dit heeft de Stichting tot op heden met eigen middelen gefinancierd. De aanvraag betreft drie examencohorten en drie voorexamencohorten, lopende van schooljaar 2023-'24 tot en met 2025-'26. Hiermee worden volgens u ongeveer 1250 leerlingen in bijna twee jaar tijd voorbereid om schoolexamens en centrale examens te doen. Naast het dekken van de kosten voor ontwikkeling en opbouw van de inhoud, een totaalbedrag van € 320.000,- verzoekt u ook de kosten van het onderwijs te dekken met een aflopend percentage van 60% naar 25%. Met € 800,- per leerling per jaar, hetgeen per jaar afneemt, komt het totale subsidiebedrag neer op maximaal € 832.000,-. De subsidie voor scholen zal stapsgewijs verlaagd worden van 60% in 2023-'24 naar 40% in 2024-'25 en naar 25% in 2025-'26. Na deze 3 jaar dienen scholen de kosten van het onderwijs weer zelf te financieren.

U verzoekt mij de aanvraag op grond van bovengenoemde redenen opnieuw te beoordelen.

Overwegingen

Aan de orde is de vraag of in het bestreden besluit terecht is besloten om de subsidieaanvraag 'Thuisstaal verzilveren' van 24 mei 2023 af te wijzen. Ik overweeg hierover als volgt.

Alvorens ik in zal gaan op bovengenoemde vraag zie ik, gelet op uw bezwaargronden, aanleiding in te gaan op de besluitmotivering in het bestreden besluit en deze deels te herstellen. In het bestreden besluit wordt naar uw subsidieaanvraag verwezen als een 'Taalproject in Amsterdam'. Dit geeft u aanleiding te twijfelen aan de juistheid van het besluit. Hierdoor lijkt het volgens u alsof er een andere subsidieaanvraag is beoordeeld dan degene die u hebt ingediend. Ik stel in bezwaar vast dat in het bestreden besluit de door u ingediende subsidieaanvraag 'Thuisstaal verzilveren' is beoordeeld. In het bestreden besluit is gerefereerd naar een 'Taalproject in Amsterdam' omdat uw project een Amsterdamse 'basis' heeft. Dit is echter onjuist aangezien het onderhavige project een landelijke structuur beoogt te bedienen. Voor het overige blijft de besluitmotivering in stand.

Op grond van de WoOs kan ik subsidie verstrekken voor activiteiten die passen in het beleid inzake het onderwijs, onderzoek, cultuur en emancipatie. De WoOs biedt deze grondslag voor zover er geen andere grondslag bestaat in een andere wet. Dit uitgangspunt komt tot uitdrukking in artikel 3, eerste lid van de WoOs. U hebt subsidie gevraagd voor het aanbieden van moderne (vreemde) talen aan leerlingen in de bovenbouw op vo-scholen omdat de scholen wegens financiële en logistieke omstandigheden deze taalvakken zelf niet kunnen aanbieden in het curriculum. Echter, het uitvoeren van het curriculum is een taak die aan de scholen toebehoort. De scholen zijn daartoe op grond van de wet bevoegd. Scholen ontvangen basisbekostiging op grond van de WVO 2020 en het bekostigingsbesluit WVO voor het geven van onderwijs. Scholen voeren hun eigen beleid ten aanzien van de besteding daarvan en beslissen hoe het geld wordt verdeeld. Scholen krijgen ruimte om hun onderwijs af te stemmen op de situatie in de eigen school, wijk of stad. Het uit handen nemen van het vormgeven van het curriculum bij de scholen, wegens de financiële en logistieke omstandigheden waar sommige scholen mee worstelen, is een nobel streven. Echter, het opnemen van deze talen in het curriculum van de school is aan de school zelf om te organiseren. Indien een school uw Stichting daarvoor in wil schakelen staat het hen vrij om dit te doen. Hiervoor worden echter geen extra middelen ter beschikking gesteld. Dit zou immers, als dit gelet op het voormelde artikel 3 van de WoOs al kan, voor onevenredige staatsteun (kunnen) zorgen. En een aanvullend bedrag per leerling per jaar subsidiëren op enkele scholen binnen Nederland voor het geven van een taalvak, zorgt eveneens voor onevenredigheid ten opzichte van andere scholen.

Daar komt bij dat aan mij een ruime beleidsvrijheid toekomt bij het verstrekken van een subsidie als de onderhavige. Ik erken het belang van meertaligheid, ook in de populatie die u beschrijft met het oog op kansengelijkheid, maar er is voor particuliere initiatieven geen budget vrijgemaakt. Ik heb waardering voor uw initiatief en uw inzet om leerlingen de mogelijkheid te bieden om moderne (vreemde) talen in de bovenbouw op vo-scholen aan te willen bieden. Er is echter geen budget voor subsidiëring hiervan en daarom kan ik uw Stichting geen subsidie verlenen.

Conclusie

Op grond van hetgeen hiervoor is overwogen kom ik tot de conclusie dat in het bestreden besluit terecht is besloten uw subsidieaanvraag 'Thuis taal verzilveren' af te wijzen. Ik verklaar uw bezwaarschrift ongegrond.

Hoogachtend,
de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Onderwijsinstellingen van de Dienst Uitvoering Onderwijs,

mr. N.C.M. Zeijlemaker

U kunt tegen deze beschikking beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de Rechtbank Amsterdam, postbus 75850, 1070 AW AMSTERDAM. Het beroepschrift moet binnen 6 weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden aan de rechtbank worden gestuurd.